

האמת נמתקת מהפרוטוקול

זה לא קרה לנו בכל שלוש שנות הימצאותנו בכנסת: קטע גדול של נאומנו פשוט נמחק מן הפרוטוקול.

הקטע שנמחק הכיל גילויים על מגעים מסויימים עם מנהיגים ערביים. ראיתי חובה לגלות פרטים אלה, כדי להפריך את הטענה שאיחודה את הקואליציה, מחרות ועד מפ"ם: ש שום מנהיג ערבי אינו מוכן לנהל איתנו משאומתן, ב שום תנאי. על הנחה כזוהת זו מושתתת האחדות של "הליכוד הלאומי", האומרת כי "אין צורך להחליט, מפני שממילא אין עם מי לשבת".

נוצר בארץ מצב מסוכן, שלאזהרי הסיפוח מותר להגיד את כל העולה על רוחם, כולל שקרים גמורים, דחקא מפני שהם שקרים, ואילו למתנגדיהסיפוח אסור להגיד את האמת, מפני שזו אמת, וגילוי האמת עלול להזיק מבחינה פוליטית, לחבל במגעים, וכי. כבר בשעה שנשאתי את הנאום, הבחתי בתכונה רבה. יועצי ראשהממשלה ביקשו את העתק הנאום, ותוך דקות הודיעו לי"ר התורן, יצחק גבון, שעליו למחוק קטעים מתוכו. וכך, כעבור חצי שעה, נרשם בפרוטוקול:

היו"ר יצחק נבון: לפי סעיף 28 בתקנון, אני מבקש למחוק מדבריו של חבר הכנסת אבנרי את הקטע המתחיל במילים "כבוד היושב"ראש" עד המילים "הוכחש רשמית". אני מבקש ממזכיר הכנסת לדאוג לכך שהמילים יימחקו מהפרוטוקול.

אורי אבנרי: כבוד היושב"ראש, סעיף 28 אומר: "יושב"ראש הישיבה רשאי, בדרך שנקבעה בתקנון, לאסור פירסום דבר שפירומו עלול, לדעתו, לפגוע בביטחון המדינה". יחסי"חחוק של המדינה אינם ענייני ביטחון.

היו"ר יצחק נבון: אבקש אותך להעביר את הדבר לוועדתהפירושים. אני מפרש את הדברים כך.

אורי אבנרי: אני סבור שזה בלתיחוקק.

מובן שעצם מחיקת הדברים מאשרת כי דיברתי אמת. לא יכול להיות שום הגיון בטענה שגילוי פרטים בלתי נכונים יכול להזיק לביטחוןהמדינה. להזיק יכול רק גילוי דבר אמיתי. כי כהנת המחיקה היתה, כמוכן, לאסור את פירסום הדברים שאמרתי בעיתונות הישראלית והזרה. לפי החוק, פירסום כזה מהווה עבירה פלילית.

חזרתי לכך כמה פעמים בהמשך החיכוח. למשל, בעת נאומו של סגן שרהפנים הדתי, שהוא סיפוחיסט קיצוני:

ישראל בןמאיר: ... אין לי אימון שבטלפון הישיר שלך לחוסיין הוא יספר לך מה הוא חושב.

אורי אבנרי: אם זו לא אמת, מקווע מחקתם זאת מהפרוטוקול?

ישראל בןמאיר: ... יש אדם הזוכר מה קרה לפני עשרים שנה, ויש אדם הזוכר דברים שלא קרו מעולם.

אורי אבנרי: אם זו לא אמת, למה זה נמחק מן הפרוטוקול? מה הטעם למחוק מהפרוטוקול, מטעמי ביטחון, דברים שאינם אמת?

ישראל בןמאיר: ... בוויכוח זה קמו חברים ואמרו שיש להודיע מה אנחנו רוצים. למי להודיע?

אורי אבנרי: למי שנמחק מן הפרוטוקול.

בלעם קם לקלל, ונמצא מהלל. בחיכוח זה היה זה יוסף סרלין, אישהסיפוח המושבע, שקבע את האמת הפשוטה: שסייעתנו גותרה היחידה בכנסת הפועלת למען השלום.

הרוב, מחרות ועד מפ"ם, מאוחד על בסיס ההנחה שאין טעם לפעול למען השלום, מכיון שהשלום אינו אפשרי לשנים רבות. רק"ח חזרת כמו תוכי על התעמולה הסובייטית, הנוגדת גם היא את השלום. גותרנו בודדים במערכה.

סרלין סיים את הנאום המרכזי של גח"ל כך:

יוסף סרלין: בדין וחשבון של סייבין יש שתי מסקנות. המסקנה הראשונה שלו היא: תבצרו את כוחכם המרתייע. זה בדידנינו. והעצה השנייה שהוא נותן לנו: השתדלו להפוך את האוייב לידיד. את זה אני משאיר לך, חבריהכנסת אבנרי.

את מי זה הרגיז? את יעקב חזן ממפ"ם. אומנם, ההבדל המעשי בינו ובין מנחם בגין הוא קטן כיום, כי שניהם דוגלים בסיפוח שטחים נרחבים, ושניהם מצדיקים זאת בטענה כי ממילא "אין סיכוי לשלום לשנים רבות". אבל חזן היה רוצה שיחשבו גם אותו לאיש שלום. על כך אמר:

יעקב חזן: בסופו של דבר הוא (סרלין) אפילו אמר: את הדאגה לביטחון אנחנו לוקחים על עצמנו, ואת הדאגה לשלום — אנחנו משאירים לחבריהכנסת אבנרי. אוי ואבוי לשלום אשר חבריהכנסת אבנרי יהיה הלוחם למענו!

אורי אבנרי: אני מוכן להשאיר את התפקיד הזה לכם — בתנאי שתעשו משהו למען השלום.

יעקב חזן: בהחלט. אתה אמרת באחת מהפועותיך שחלק גדול מחבריהכנסת הם דבילים.

גולדה מאיר: הם מה?

יעקב חזן: זקנים ודבילים. כמוכן שאתה לא יכול לסמוך על חבריהכנסת דבילים. אבל תניח לי להניח ולהאמין שזה לא כך, ושחוקן ממך יש פה רבים אשר יחד מגינים על ביטחונה של מדינת ישראל ועל השלום, ובאופן הרבה יותר טוב מאשר אתה עושה זאת.

אם כן, הם מסתירים זאת בהצלחה רבה. (אגב, הציטוט שהביא חזן הוא סילוף של דברים שפורסמו, בעיקבות ראיון עימי, בעיתון"סטודנטים").

אני מניח שלא פעם עולה על דעתם של בוחרים רשימת שי המחשבה: מה היה קורה לולא היתה נמצאת סייעתנו בכנסת? השבוע נתן על כך סרלין תשובה ברורה לגמרי: פשוט לא היה נשמע בחיכוח זה אף קול אחד למען שלום בלי סיפוח, שלום לאלתר.

בראשית הוויכוח ניסחנו הצעתסיכום שקראה לשלום ללא סיפוחים. בעיקבות מחיקת דברינו מן הפרוטוקול, הוספנו לכך סעיף ראשון, המוחה נגד העלמת האמת:

אורי אבנרי: גברתי היושב"ראש, כנסת נכבדה. הצעתסיכום של סייעתנו היא:

(1) **הכנסת מביעה** את מחאתה החריפה על כך שממשלת ישראל אינה מגלה לציבור את האמת על המגעים בקשר להשכנת שלום.

(2) **הכנסת קוראת** לממשלה להכריז בצורה חדימשמעית על נכונותה לוותר על כל סיפוח שטחים, מלבד איחוד ירושלים. ...

קריאות: למה?

אורי אבנרי: אני מוכן להסביר לכם זאת בהרחבה. אם היושב"ראש תניח לי.

(2) **הכנסת קוראת** לממשלה להכריז בצורה חדימשמעית על נכונותה לוותר על כל סיפוח שטחים, מלבד איחוד ירושלים, תמורת שלום רשמי והסדרביטחון ממשיים.

(3) **הכנסת קובעת** שנוצרו התנאים למגעים בעלימשמעות להשגת שלום כזה.

היו"ר רות קמטין: אני מעמידה להצבעה הצעתהסיכום שהובאה עליידי חבריהכנסת אבנרי.

הצבעה: בעד הצעת הסיכום שהובאה עליידי חבריהכנסת אבנרי — 1 קול, נגד הצעה — הרוב.

המיגבלה החמורה ביותר הכרוכה ב מעמדנו כסיעתייחיד היא קוצר הזמן העומד לרשותנו. אנחנו יכולים לנאום לעיתים קרובות, אך לעולם לא יותר מעשר דקות בוויכוח רגיל, ו-15 דקות בוויכוח גדול.

בזמן הזה יכולים אנחנו לפתח, בקי צור נמרץ, את גישתנו. אך אין לנו כל אפשרות לעשות באותו זמן את החלק השני של המלאכה: להתווכח עם דברי הדוברים האחרים, לעמוד על איחאמת בטענותיהם, לחשוף את הכוזבים והמפרי כות הכלולים בהם.

לצורך זה עומד לרשותנו רק נשק אחד: קריאתהביניים. פיתחנו אותו ל

קריאות ביניים

שיטה שלא היתה כמוה בשום כנסת קודמת. השבוע, בוויכוח המדיני הגדול, השתמשנו בנשק זה באופן עקבי ורצוף. לחלו כמה מוויכוחיההזוטא שהתפתחו כאשר אמר דויד הכהן (מע"י) שאם נספה את השטחים, לא יישב איתנו שום ערבי לשולחן המשאומתמן:

חיים לנדאו (חרות): ואם לא יישבו, האם יקרה אסון גדול? שלא יישבו!

אורי אבנרי: טוב שאתה אומר זאת. על זה הוויכוח. את זאת אתם רוצים — שאיש לא יישב איתנו.

הדובר הראשי של גח"ל, יוסף סרלין, הסתמך שוב על אותו מיסמך אינפאנטילי של המומחה לשיחוקילידים, הפרופסור סיי

המאבק על השטחים *

בין איש הידוע ככסיל גמור מחוק למקצועי, שטייל במרחב כמו עליסה בארץ הפלאות: **יוסף סרלין:** ... קיבלנו בזמן האחרון עדות גם בדו"ח של הפרופסור סייבין, המגיע למסקנה העגומה באיזו מידה ה ערבים רואים אותנו כגוף זר ועליהם לעקור אותנו.

אורי אבנרי: אני מקווה שיש לכם מומחים גדולים יותר מאשר הלא"חכס הזה.

אחרי שתבע את סיפוח כל השטחים, ושלל כל אפשרות של שלום, הוסיף סרלין את טענתהכוב השיגרתית:

יוסף סרלין: האלמנט היציב שנשאר במדיניות שלנו הוא, לדעתי, האלמנט שבו תומך כל הציבור הישראלי — החתירה המתמדת לשלום.

אורי אבנרי: ואם השלום סותר את רעיון ארץישראל השלמה — במה אתה בוחר? איפה אתה עומד?

יוסף סרלין: אני עומד על זוכן ה

* קטע מעמוד קאריקטורות של זאב ב הארץ.

כנסת. מכל מלמדי השכלת, ואולי גם אתה תשכיל ממני.

אורי אבנרי: אתה לא נותן לי להשי כלי. איך נותן תשובות לבעיות.

קריש לוז: אני מבקש את חבריהכנסת אבנרי להפסיק עם קריאותביניים. עוד תהיה לך הזדמנות להציג את השקפתך.

אורי אבנרי: אני רוצה לתת לחברי הכנסת סרלין הזדמנות להבהיר את עמדתו.

יוסף סרלין: אני רוצה לומר לך, חברי הכנסת אבנרי, שהאלמנט היציב והקבוע במדיניות שלנו זה המאבק על השלום. הוא לא השתנה במשך עשרים השנים מאז קום המדינה. ...

אורי אבנרי: מה אתה מוכן לשלם בעד השלום? איזה מחיר? זו השאלה ה יסודית שאתה חייב לענות עליה.

יוסף סרלין: אינני מוכן לשלם לחברי הכנסת אבנרי אפילו שעל אחד בעד השלום, כי השלום עוד איננו בידך. ... כל הדיבורים על השלום זה טאקטיקה, אם אין הכרה במדינת ישראל, אם אין הכרה בזכות קיומה של מדינת ישראל.

ויקטור ששימוב: אם יכירו, אתה מוכן להחזיר שטחים?

יוסף סרלין: על שאלות היפוסטיות אינני חייב כלל לענות.

★ ★ ★

לאחר מכן הסתמך סרלין על המאורעות שקדמו למלחמה:

יוסף סרלין: יש הבדל בין הנץ והיונה בישראל. הנץ זוכר את מאי 1967.

אורי אבנרי: בדיוק להיפך. אתם שכחתם.

יוסף סרלין: לגבי היונה, חודש מאי 1967 הולך ומשתכח. ...

אורי אבנרי: מי דיבר על ארץישראל השלמה במאי 1967?

לאחר מכן דיבר סרלין על הזכות המיס טורית של היהודים על ארץישראל השלמה.

אורי אבנרי: על זה אין ויכוח. ה וויכוח הוא: האם גם לעם השני יש זכות על הארץ?

יוסף סרלין: אני כאן נציג הוויכוח הישראלי. אם אתה נציג הוויכוח הערבי. ...

אורי אבנרי: אני נציג השלום.

★ ★ ★

גולדה מאיר חזרה על הטענה הכללית שאין טעם להתווכח על תנאי שלום, מכיוון שאין ערבי מוסמך, המוכן לשבת איתנו.

גולדה מאיר: חבריהכנסת אבנרי שר אל: איזה מחיר אתם מוכנים לשלם? למי? לך?

אורי אבנרי: האם את נכנסת לחנות, שבה אין מחירים על הבגדים בחלוןהראווה? מישהו נכנס למשאומתן רשמי מבלי לדעת מראש מהו בערך המחיר של הצד השני?

גולדה מאיר: ... השטחים שחברי הכנסת אבנרי אויל מוכן לוותר עליהם, הוא צריך לשלוח אותם בדואר אוויר, כי אין מי שמוכן לקבל אותם לידי, אין מי שרוצה לשבת איתו.

אורי אבנרי: על זה בדיוק הוויכוח.

גולדה מאיר: אז אין כל ויכוח.

אורי אבנרי: יש ויש ויכוח על זה!

★ ★ ★

הצעקן התורני של חרות, חיים לנדאו, נשא את נאומו השיגרתי, בפאתוס המווייף השיגרתי, ובו התנגד לטענה כי סיפוח ה שטחים יביא בהכרח למדינה ורילאומית, בו יהיו הערבים רוב תוך פחות מדור אחד:

חיים לנדאו: אנחנו נתגבר גם על האשלייה הזאת!

אורי אבנרי: איך?

חיים לנדאו: מדינה זו תקלוט מיליוני יהודים, במישטר כלכלי אחר. ...

אורי אבנרי: עד שאתם תגיעו ל שלטון ותנהיגו מישטר אחר, הערבים כבר יהיו רוב במדינה!